B. N. C.
FIRENZE
1053
4

XXXVIII
ADRIAN
1664

A

A I

XXX VIII

ADRI.

HYMNVS
DEIPARÆ VIRGINI
PRÆCIPVA SACRATISS: VITÆ ELOGIA COMPLECTENS,
Cum breui Gratiarum actione prò SERENISS:
PRINCIPE HETRVRIE anno ſuperiore
nato, et ope aduerſus Turcas
imploratà.

MAGNO COSMO
SER: HETRVRIÆ PRINCIPI DICATVS

A PETRO ADRIANO VANDENBROECKE BELGA
Publico eloquentię Profeſſore Piſis.

Habuit ibidem in Aede sacrà Primariâ ingenuus adoleſcens
Ioannes dè Cianfis Ciuis Piſanus.

PISIS, Typis Ioannis Ferretti Impreſs: Archiepiſc. 1664.
De Superiorum Licentia.

Misc. 1053.4

CELSITVDINI

MAGNI COSMI

SER: PRINCIPIS HETRVR:

Dum Venetijs, & Galliâ Ciſalpina luſtratis Florentiam Rediret.

Elegia Nuncupatoria.

DVm Princeps Auguſte redis, atque obuia latè
Effundunt Reduci ſe tua Regna Tibi,
Vnanimique omnis gratatur Hetruria Cultu,
Et leto Domini flagrat amore ſui.
Totaque nil Cultu, nil Itala cedit amori
Tellus, nil magni quicquid vbique Soli eſt.
Te pronis lymphis, pronis colit omnibus vndis
Hadria, ſubmiſſis Te veneratur aquis.

Omnes Benaci Nijmphę, tibi Naiades omnes
Lusère explicitis per Vada læta choris.
Medoacus, paruoque ferens ſe flumine Rhenus
Certarunt donis te cumulaſſe ſuis.
At Pater Eridanus Sacrum teſtatus honorem
Hoſpitis it ſummis obuius ipſe vadis;
Continuòque canunt ſacri per littora Cycgni,
Summaque plaudentes excipit Vnda Deas.
Eliadumque virent iam ſiccà fronde capilli,
Nec Phœbe in fratrem, nec Phaetuſa gemit.
Iam neque Lampetie madidis Suſpiria ramis
Teſtatur mæſtis humida corticibus.
At noua populeę ſudant electra Puellæ,
Blandaque frondoſis decidit vmbra comis.
Mincius Aonià redimitus tempora lauro
Obuius auguſto Mincius Amne venit.
Ceruleę Comites Nate bis mille caniſtris
Bis mille ingenti munere dona ferunt.
It famulis Ticinus aquis, it flumine toto,
Miraque fert Patrij regia dona ſoli.
Nec vitreus ceſſat Tibi Parma Affinibus vndis
Debita cum Nymphis munera ferre ſuis.
Hęc inter Princeps patrio iam redditus Arno
Hęc quoque Virgineę munera Matris habe.

HYM-

HYMNVS DEIPARÆ VIRGINI SACRATISSIMÆ VITÆ ELOGIA COMPLECTENS.

AVdiuère preces Superi; Tyrrhenaque Tellus
Iam rata Supremo vidit ſua vota Tonanti;
Nam noua Progenies Thuſci Spes maxima Regni
Exoritur , fuluo quę ſecula rurſus in auro
Ire dabit, rurſus ſua lætis otia Rebus,
Quaque Genus ſerum mundi protendet in Æuum.
Hoc Decus, hoc Donum tibi tota Hetruria Virgo
Debet, & ęterno perſoluit munere grates.

Interea Tibi dum ſolitos cumulamus honores,
Dumque Tibi bis mille faces, bis lumina mille
Ardent, pancheis dum fumat odoribus Ara.
Thuraque certatim tyrrheno accendimus igni
Huc propius magno delapſa à Vertice Cæli
Rurſus ades, rurſus canimus te Regia Virgo.
Tu nulli labi, nullique obnoxia culpæ
Prima Hominum dias veniſti in luminis auras.
Tu prima optato Rebus mortalibus ortu
Aſſulges, ſenſitque nouus noua fœdera Mundus,
Dum gemino latè tua lux apparuit Orbi.
Tu Mortale Genus longè Cæleſtibus oris
Excluſum Solique metu, Solique dolori,
Et mille Ærumnis tantum, lacrymiſque ſuperſtes
Prima leuas. Diro merſum Tu funere lethi
Tenarioque lacu, & ſæuis ſub nocte profundâ
Damnatum flammis amiſſę ad limina Vitę,
Sydereasque Domos tu diâ in Prole reducis.
Quin mæſtis curis, meſtiſque laboribus ægra,
Et paſſim triſti ſoluis præcordia luctu.
Tu prima obſtructi quondam diſcludere Cæli
Limina, tuque ſinu magni Genitoris ab ipſo,
Complexuque arcto potuiſti auellere Natum.
Tum Genus in noſtrum Pubes cæleſtis Olimpi,
Irarum antiquis Cauſſis, odiiſque ſepultis,
Iam placidis animis, miroque exarſit amore,
Tum magnâ Cœli deſertâ Sæpius Æthrâ
Phoenicum ad fines læto venère volatu
Et medio Cœtu, medijs Mortalibus ibant
Immixti, tum ſæpè Genus ſe ducere Cælo,
Se Superos falſi radianti lumina vultu,
Et pulcra auratis Cæleſtia Corpora pennis

Mon-

Monſtrabant læti; tum dictis lenibus vltro
Affari, & Diui Senſim Genitoris amore
Inflammant animos, totoque ad Sydera niſu
Ire iubent, ſolique affigere lumina Cœlo.
Illic fas Homini ſedes ſperare quietas
Illic, deiectę quæ tot fleuère Phalanges,
Tot fleuère Acies amiſſa ſedilia Regni
Iam vacua Humanæ ſeruari debita Genti.
At Tibi Primores Superi, Tibi prima Iuuenta
Ætheris omnis adeſt, ſtudijſque ingentibus ardet
Vnam præ Cunctis ſibi Te meruiſſe colendo.
Iam latè Dominam terræque, mariſque potentem
Agnoſcunt magnas olim quæ temperet Arces
Cęlicolum, Diuoque minor ſit ſola Parente;
At cunctis Superis, cunctis Mortalibus ęquo
Præſideat nutu, & propius ſua Numina firmet.
Tum quoque ſydereus superùm pulcherrimus Ales
Puniceis alto demiſſus ab Æthere pennis
Te Sobolem diù genituram ſtyrpe canebat;
Quæ lugubre nefas, & crimina priſca Parentum
Eluat, & ſupero tandem dignetur Olimpo
Mortales; ipſumque ſacris Plutona cathenis
Euinctum tenebris, & nocte coerceat atrà
Sic meritum diro dum quondam abſconditus Angue,
Heu ſcelus! auricomos ramis auellere fœtus
Suaſit, & in ſeros ſe fudit culpa Nepotès.
Quid Dios Regina moror tua Gaudia Partus?
Dum tibi cæleſti totum dulcedine Pectus,
Mens tota enixi perfuſa eſt Numine Nati.
Ipſa eadem Genitrix, eadem pulcherrima Virgo
Tota manes, ceſſitque ſuo Natura Tonanti,
Nil partu ęthereo, nil Cunis vindicat iſtis

Ipſa

Ipſa ſibi, Doniſque tuis ſe faſſa minorem
Te Diam agnoſcit non tactà in Virgine Matrem.
Sic illæſa ſacris Arbos memphitica flammis
Arſit, & in medio viruit formoſior igni.
Sic quoque dum ſolymis effuſi nubibus imbres
Præcipitant, medio ſtat ſiccum Vellus in imbre.
Sic Vati Aſſirià vincto ſub rupe leonum
Per ſolidos Poſtes, & clauſas obice valuas,
Obſtructaſque fores ſuſpenſus crine per auras
Defertur Vates, medioque relinquitur antro.
His tibi Prodigijs intacto fœta decore
Virginitas magno pridem portenditur Axe;
Tunc Chorus Alituum nocturna lapſus ab Æthrà
Te cecinit, pubeſque omnis lætiſſima Cœli
Sydereas plauſit per Nubila feſta choreas.
Tunc quos ſera quies per dura cubilia fudit
Exciti Agricolæ, monitiſque ingentibus acti
Paſtores ſacri venère ad limina Tecti,
Et Proli ſua Dona, Tibi ſua Dona tulère:
Hicne ſcelus, ſolymique nefas crudele Tyranni
Prætercam Virgo? Sæui præcordia Regis
Eumenides dia tentant formidine Regni.
Statque omnes ferro, diràque inuoluere cæde
Infantum Vitas, & læua auertere fata.
Heu pauidę Matres queis nunc in rupibus altis,
Se quibus in ſyluis cum Natis dulcibus abdant!
Nil prece, nil lacrymis, nil iam vagitibus vllis
Scit furor inflecti, ſtrictis Manus horrida telis
Per ſolymos latè ſaltus, latè omnia luſtra
Irruit, & preſſos heu Matrum ad pectora ferro
Obtruncant Natos. Tenero fędata cruore
Ipſa gemit Tellus, ipſæ ſua funera Matres

Comp-

Complexæ Vltori pallentia lumina Cœlo
Defigunt tantum, vox intercepta dolore
In nullos queſtus, nulla in ſuſpiria rumpit.
Tuque adeo Diuùm cæleſtibus excita monſtris
Cum Duce longeuo mediâ caligine noctis,
Horrenti nimbis, ſæuiſque Aquilonibus aura
Ad Nili antiquos fontes, latebraſque Canopi
Tendis iter mæſtum; lacrymiſque ingreſſus obortis
Flet Senior tanti voluens diſcrimina caſus.
At Genitor ventis, pulſiſque à nocte tenebris,
Te roſeę Nubis fragranti inuoluit amictu.
Certatimque ſacro reſplendent omnia vultu
Sydera. Quà graderis, ſoboles quà Regia fertur;
Subſidunt Iuga, ſe tollunt cum vallibus Arua,
Inclinantque comas ingenti vertice Syluæ.
Vſque oculis noua pompa ſubeſt, audiſque cadentes
Per delubra Deos, non Iſis torua Tonantem,
Non Apis coram, non ferre latrator Anubis
Suſtinet; in Cineres ſeſe impia Signa reſoluunt.
At poſtquam tabes conſumpſit dira Tirannum.
Dum Tellus deſerta diu, charique Penates
Apparent reduci, quæ tunc noua gaudia pectus
Pertentant Virgo? quæ tunc creuitque voluptas?
Dum placidis annis, lętiſque vigoribus ętas
Succreſcit Pueri; dum ſenſim Numine toto
Nil mortale ſonat, patrique ſimillima Virtus
Paulatim ignotis per lumina dia refulget.
Non huc ò lacrymę luctuſque, dolorque redite,
Iam neque Virgineis reſonent nocturna querelis
Auia, nec priſcos repetat Phœnicia planctus.
Eſt Proles inuenta Tibi pulcherrima Virgo.
En medijs Aris ſublimi ſede coruſcam

Vel

Vel nunc digna Deo, & magno Genitore canentem!
Aſſuſi Cœtus, Primorum affuſa Corona
Non ſat mirari, non dio ardentia vultu
Lumina, non vocem, non Os ſufferre loquentis
Attoniti, magno ſtupefacti Numine pendent.
In Mare prorıpimur. Tenui do carbaſa Puppi?
Eſt mergenda ratis, medium ſi ſindimus ęquor.
Tu Virgo Mare, tu magnus ſine limite Pontus
Tu vaſti Occeani Pelagus Non Pectoris huius,
Non opis eſt noſtræ tam magnæ euoluere Vitæ
Immenſam ſeriem, & Sanctos memorare labores.
Non obitus Nati, non lamentabile funus,
Luctiſonamque trabem, tua nec lamenta ſupremis
Abſorpta in lacrymis licet exæquare canendo
Non, cum Dius Amor flammis cæleſtibus ardens
Se tibi, Se ſocijs mediæ penetralibus Aulę
Infud.t, miràque omnes dulcedine fandi
Imbuit, & caſtis ſubijt præcordia Donis.
At tu nunc Solio Diuûm, ſeptroque potita
Quę prima Exuuijs iam non mortalibus Axem
Scandis, quæ ſubtus toto labentia Cælo
Sydera, quæ motus, quæ magnos deſpicis Orbes,
Vltro quæ magnum potes inflexiſſe Tonantem,
O nunc afflictis ſi quando lumina Terris
Immitte, & propius Rebus ſuccurre Supremis.
Ingruit Odryſius crudeli ſtrage Tyrannus,
Et nunc iſmarijs Europam euertere flammis
Aggreſſus toto Vires Oriente coactas,
Getulum robur, mauriſque horrenda ſagittis
Agmina, Biſtoniaſque Acies, tumidoque Niphate,
Et Tigri armento lectas, Tauroque Phalanges,
Et cuncta immani vaſtantes cæde Gelonos.

Atque

Atque Aſiæ, atque omnes à rubro littore Gentes,
Thurilegoſque Arabes ripas conuertit ad Iſtri,
Et latè Dacos ferro populatus, & igni
Pannonias Arces horrendo Marte laceſſit;
Et ſeptem gelidos ardet viciſſe Triones.
It formido ingens, iam Res concuſſa laborat
Danubij; Socijs ne ſit mora ſegnis in armis.
Vnanimi Reges hæc dira auertite monſtra.
Impia ne Thrace, ne vincat barbara Tellus.
Hanc ſolam Europe non norit martia labem.
Audimur. Telis Virgo cæleſtibus ardet
Terribilis, Turmaſque ſuper, ſuper impia Thracum
Ingreditur Caſtra; & dirum formidine ſacrâ
Obruet illa hoſtem, totâque fugabit ab arcto;
Si caſtis omnes laſſabimus Æthera votis;
Si ſcelerum piguit, ſi ſancto crimina luctu
Confeſſi vltrices Cæli placabimus iras.
Tunc etiam lætis floreſcent ſecula Rebus.

FINIS.

2
Misc 1053.4
99 957581